SAYISI 5 KURUŞ

SON TELGRAF

PERŞEMBE 31 1inci TEŞRİN 1940

SAYI: 1314 Telefon: Başmuharrir: 20827 — İdare Müdürü: 23300 İstanbul Nuruosmaniye No. 54

En Son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

YIL: 4

İtalya hulya peşinde koşuyor

Yunanistanın işgal teşebbüsünün Balkanlar safhasında bir merhale olduğu muhakkaktır. Fakat bu yoldaki İtalyan emelleri asla tahakkuk etmek fırsatını bulamıyacaktır.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

İtalyanın taarruz ordusu deve yürüyüşlerine taş çıkartan bir rekorla Yunan hududunun bir noktasında ancak sekiz kilometre kadar içeriye girmiş bulunuyor. Belki de bu bir Yunan ileri karakolunun bilerek, istiyerek boş bıraktığı 1 - 1,5 saatlik bir derinliktir.

Yunanlıların kahramanca dö - güştükleri ve mıhlanıp kaldıkları siperlerden çıkarılmalarının pek büyük fedakârlıklar ve zorluklarla ancak ve belki mümkün olabileceği bu vaziyet karşısında sarahatle anlaşılmaktadır.

O halde, en üstün ve faik İtalyan kuvvetleri karşısında dahi geci Yunan milletinin arslanca döğüşeceğine ve her karış toprağın pek çok İtalyan kanı dökülmeden terkolunmıyacağına hükmetmek lâzımdır. Bilhassa İngiliz hava kuvvetlerinin yardımı kendisini göstermiye başladıktan sonra Yunan mukavemeti daha büyük bir kudret arzedecek, ihtimal İtalyaya başladığı bu tecavüzde nedamet ve mağlûbiyeti dahi mukadder kılacaktır.

Bu noktanın tayinini hâdiselerin inkişafına terkederek sadece ilk önce şu noktayı tebarüz ettirmek ve tavzih eylemek gerektir ki, İtalya Yunanistanı istilâya «keyfemayeşâ» tabir ettikleri bir şekilde geliş güzel başlamamıştır. Musolini nin bu kararı kendi kendisine ve ansızın vermiş olduğu hakkındaki rivayetler yalan olduğu kadar bu işgal ve istilâ teşebbüsünün Bal - kanlarda oynanmak istenen rolün yalnız bir safhası ve hattâ kışlık safhası ve merhalesi olduğu da muhakkaktır. Daha Avrupa harbi başlamadan önce, İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun:

— Arnavutluk bizim için bir atlama taşıdır. Buradaki İtalyan ordusunun hedefi Boğazlardır!.

Şeklindeki beyanatı hâlâ kulaklarda çınladığı kadar İtalyanın Yunanistana niçin taarruz ettiğini bugün daha iyi anlatan bir vesikadır. Binaenaleyh, İtalya Yunanistana taarruz ederken sırf bu memleketi istilâ eylemek kasdile harekete geçmemiştir. Belki, mutasavver büyük hareketten önce bir merhale kateylemek, kendisine en yakın bir hayat sahasını ilhak etmek, henüz hiçbir sahada tatmin edilmemiş bulunan İtalyan efkârı umumiyesine bir kış hediyesi vermek azmile harekete geçmiştir.

Yunanistanı istilâ etmek mümkün olduğu takdirde tamamile tecrit edilmiş ve çember içine alınmış vaziyette kalacak olan Yugoslavyayı da «silâhlı tehdit ve tazyik» politikasına müracaat etmek suretile taksim etmek arzusu herhalde ikinci merhale ve ikinci kış hediyesi olacaktı. Esasen, Yunan hareketinin bu maksadı kolaylaştırmak için tesrî edilmiş bulunduğundan süphe etmemek gerektir. İtalya, Yugoslavyayı tamamile tecrit ederek mukavemetsiz ve çaresiz bir halde bırakmayı ve teslim almayı tasarlamaktadır.

Ancak, gerek bu düşüncesinde, gerek Yunanistana tecavüzünde aldandığı muhakkaktır. Yugoslavların başlarına gelecek tehlikeyi ve haklarında tasmim olunan taksim kararını herkesten daha iyi bildikleri ve takdir ettikleri süphesizdir. Bu itibarla icap eden mukavemet tedbirlerini almış bulunmaları da tabiidir. Herhalde, Yugoslavyadan bir Rumen misali beklenemez ve bilhassa «Sırplar»ın kanlarını dökmeden memleketlerini teslim edebileceklerini zannetmek hatanın en büyüğü olur. Herhalde İtalya Yugoslavyayı çantadaki keklik.. farzederek Yunanistana saldırmakla Yugoslavyayı daha geniş ölçüde milli intibaha ve mukavemete sevkeylemiş bulunmaktadır. Ve.. Yunan mukavemeti arttıkça, Selânik ve Ege yolları açık ve Yunanistan elinde kaldıkça hiç süphe yok ki harbin devamı boyunca Yugoslavya bun-

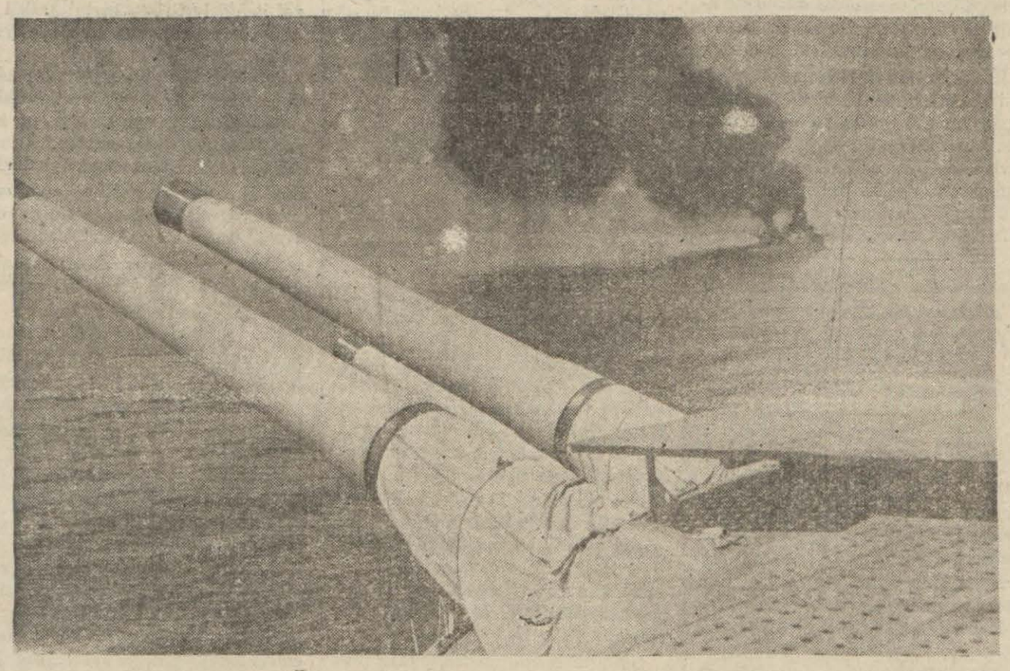

Ege denizinde devriye dolaşan İngiliz gemileri

italyanlar bir parça ilerledi

Türkiyenin bidayette askerî yardımı beklenmemelidir

Atina, Romadan cevap bekliyor

Atinada beş alârm işareti verildi, bomba atılmadı

Bir deniz muharebesi bekleniyor

Londra 31 (A. A. — Yunanistandan gelen resmî haberler pek azdır. Balkan memleketlerindeki Amerikan gazeteleri muhabirlerinin verdikleri haberlere göre, İtalyan kuvvetleri sahil boyunca bir miktar ilerlemişlerdir.

D. N. B. nin verdiği malûmata göre, İtalyan tayyareleri Yunanistanda bir çok mahaller üzerinde uçmuşlardır. Faka tresmî Yunan kaynağından şimdiye kadar Atinada bir alert işaretinden başka yeni bir haber alınmamıştır.

Henüz yıldırım harbi yok

Londra 31 (A.A.) — Yunan - Arnavutluk hududunda askerî inkişaflar yavaş gitmektedir. Henüz yıldırım harbini gösterecek bir emare yoktur. Yunan mukavemeti mükemmeldir. Alman elçisi Atinadan ayrılmış değildir.

(Yunan - İtalyan harbine ait diğer haberler 3 üncü sahifemizdedir.)

Alman - Fransız iş birliği Italyada beğenilmedi

Prensip anlaşmasının tatbiki müzakerelerinin güçleşeceği anlaşılıyor

Zürih 31 (A.A.)— Röyter: Hitlerin yeni Avrupa nizamı tesis teşebbüsünün âkıbeti hâlâ meşkûktür. Bu hususta bazı İsviçre gazetelerine ve alâkadar memleketlerin basınlarına bakılırsa, aşağıdaki neticeleri istihraç etmek mümkündür:

1— Almanyanın Fransaya yaptığı yeni teklif, bilhassa İtalyan metalebatı bakımından, ilk teklife nazaran çok daha semihanedir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Senede elli bin tayyare

Amerika Cumhur Reisinin yeni bir seçim nutku

Boston 31 (A.A.)— Cumhurreisi Ruzvelt Bostonda sövlediği seçim nutkunda Amerikanın silâhlanmasından bahsetmiştir. Demiştir ki:

«Bugün 1933 senesine nazaran, Amerika fabrikalarında çalışan işçilerin miktarı altı defa fazladır.

Polonya istilâsındanberi, Amerikan ordusunun miktarı iki misline çıkmıştır. Ordumuz bugün son derece mükemmel teçhizata maliktir.»

Cumhurreisi havacılıktan bahsederken de demiştir ki: «Senede 50,000 tayyare imaline karar verdik. Bu hedefe varmak için gece gündüz calışıyoruz.»

Millî Şef mühim bir nutukla yarın Meclisi açacak

Parti Meclis Grupu bu sabah toplandı, Hariciye Vekilinin izahatını dinledi

Ankara 31 (Telefonla) — Meclis parti grupu bugün saat 10 da toplanmıştır. İçtimada reis, reis vekilleri, kâtipler idare heyeti azaları seçilmketedir.

Bundan sonra Hariciye Vekilimizin - tatil müddeti esnasında vukua gelen - siyasî hâdiseler hakkında izahat vermesi muhtemeldir.

Büyük Millet Meclisi - şeker bayramına rağmen - yarın saat 15 de toplanacaktır. Millî Şefimiz İsmet İnönü büyük bir alâka ile beklenen mühim nutuklarile meclisi açacaklar ve yıllık direktiflerini vereceklerdir.

Bir motör yandı

Kalafat yerinde kaynakcılık yapan Osman Ortaköyde demirli bulunan Hüda motörünü tamir ederken elindeki makinenin alevi mazot deposuna sirayet ederek yangın çıkmış ve motör tutuşmuştur. Ateş ehemmiyetli hasar yaptıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Küstah bir şoför

Şişli - Büyükdere yolu üzerinde çirkin bir hâdise olmuştur. Sarıyer taksisinde çalışan bir şoför arabasına müşteri sıfatile binen evli ve genç bir kadına gece vakti zorla taarruz etmiştir. Küstah mütecaviz yakalanarak Sarıyer adliyesine teslim olunmuştur.

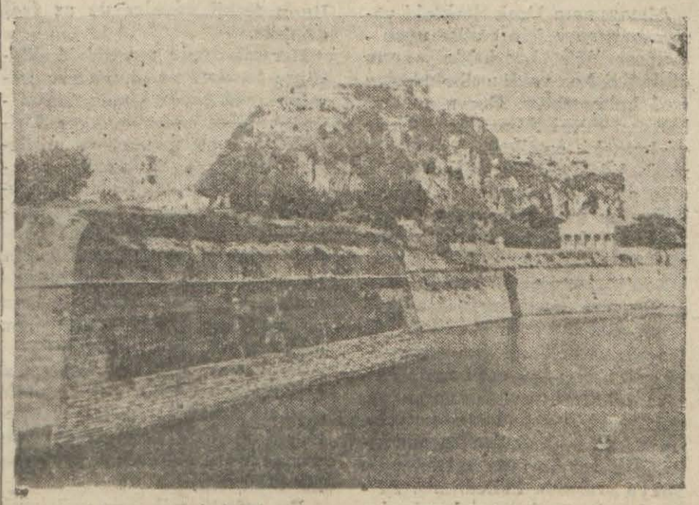

İtalyanların ihraç hareketi yaptıkları tecyyüt etmiyen

Bütün maarif erkânının, öğretmenlerin şiddetle muhtaç oldukları bir eser

Kültür Düsturu

1670 Sayfa-fiatı 3 lira

SATIŞ YERİ İstanbulda: Resimli Ay matbaası Bafrada Maarif memuru Bedri Ediş

Şeker bayramı

(Sontelgraf) aziz okuyucularının bayramlarını kutlar.

Şeker Bayramı münasebetile diğer refikleri gibi gazetemiz de yarın ve öbür gün çıkmıyacak, pazar gününden itibaren tekrar neşir vazifesine başlıyacaktır.

«Son Telgraf» muhterem okuyucularının bayramlarını kutlar ve onlarla bütün yurtdaşlarına saadet, neş'e taşıyan daha pek çok bayramlar idrak etmelerini candan temenni eder.

Bayram namazrı: Vasatî Ezanî 7,16 2,16

● ● ●

Bugün arife, yarın Şeker Bayramıdır. Fakat birkaç gündenberi açık ɵiden hava - ekser bayramlarda olduğu gibi - gece birdenbire bozmuş ve sabah saat ona kadar yağmur yağmıştır. Havanın el'an kapalı olması bayrama hazırlananların ve bilhassa bayram yerlerinden kazanç bekliyenlerle küçük yavruların neş'esini bozmuştur. Rasathane havanın açacağını pek tahmin etmemektedir. Esasen takvimlere göre de dün «Rüzgârların şiddetlenme mevsimi» baslamıştır.

MÜTEBAKİ AYLIKLAR BU SABAH VERİLDİ

Cumhuriyet bayramı münasebetile tatil olan mektepler ve daireler bugün açılmıslardır. Maaş alamıyan memurlarla muallimlere bu sabah aylıkları verilmiştir.

Aceleci bir kadın elinin dört parmağını kaybetti

Âşıkı tarafından vurulan bir kadın da öldü!

Kabataşa yanaşan araba vapuru yolcularından Rebia isminde bir kadıncağız vapurun körü tahtası iskeleye verilirken acele çıkmak isterken tahtanın yanına gitmiş ve tahta birdenbire hareket edince elinin parmakları tahtaya sıkışarak 4 parmağı birden kopmuş ve kadın kanlar içinde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıstır.

Diğer taraftan Abanoz sokağında âşıkı İsmail tarafından bıçakla yaralandığını ve hayatından ümit kesildiğini dün haber verdiğimiz mezkûr sokakta 12 numaralı evdeki sermayelerden Muallâ gece Beyoğlu hastanesinde ölmüştür.

Üç cana kıyan bir katil vicdan azabile çıldırdı!

Lâz Tevfik hapishaneden Bakırköy hastanesine nakledildi

Geçenlerde Uzunköprü hapishanesinde feci bir cinayet işlendiğini ve katilden 10 yıla mahkûm İzmitli Lâz Tevfik adında birinin; hapishanede eline gecirdiği bir sopa ile mahkûmlardan Hüsnü Öneri ve hapishanenin kadınlar kısmı gardiyanı Hanifeyi öldürdüğünü haber vermiştik.

(Devamı 3 üncü sahifede)

KISACA

Her tehlikeye karşı

İngiliz gazeteleri:

— Hâdiseler Bulgaristanı cenubi Makedonyaya ve bilhassa Selâniğe karşı sürükliyecek olursa Türkiye Yunanistanı arkasından hançerlenmesine mâni olmak üzere himaye kanatları altına alacaktır.

Diyorlar. Bizim mahut arkadaşa:

— Ne dersin üstad?.

Dedim de, şu cevabı verdi:

— İngiliz gazeteleri istediklerini söylemekte serbesttirler. Benim bildiğim sadece şu ve şu kadarıdır: Türkiye kendisine ve menfaatlerine dokunacak her tehlikeyi karşılıyacak ve behemehal boğa-

Cumhuriyet bayramında Milli Meclis binasını Şefimiz kabul resminden sonra terkederlerken...

Cumhuriyet Bayramı çok parlak geçti

Memleket dışındaki vatandaşlarımız da büyük günümüzü candan kutladılar

Cumhuriyetin 17 inci yıl dönümü şenlikleri bitmiştir. Büyük bayram memleketimizin her tarafında coşkun bir sevinç içinde kutlanmış ve en büyük şehirden en küçük

(Devamı 3 üncü sahifede)

Üniversitelilerin paso işi hâlâ halledilemedi!

Eldeki pasolar pazartesi günü geçmeyip talebe tam bilet mi alacak?

(Yazısı 3 üncü sahifede)

Iki tüccar, bir bakkal sürgüne mahkûm edildil

180 kuruşluk makine parçasını 300 e satan biri de yakalandı

(Yazısı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Her bakımdan vaziyet

NECİP FAZIL KISAKÜREK

İtalyanların, geçen pazar gününü pazartesiye bağlıyan gece, sabaha karşı Yunan hükûmet reisini uykusundan uyandırıp 3 saat vâdeyle verdikleri ültimatom, üslûp ve tarz bakımından, yeni nizam sayıklavıcısı yeni denaat dünyasının en kıyak kolposudur...

Bir papas düşününüz ki, bir hıristiyanın göğsüne tabancasını dayıyor ve üç dakika içinde İncili ezbere okumazsa onu öldürmek hakkını kazanacağını söylüyor. Belki bu sözü söylemeden öldürenin hakkı vardır; fakat söyledikten sonra öldürmeğe kalkışanın ruhu, kargaların bile hazmedemiyeceği bir maddeden...

●

Geçen pazartesi gününden - beri (Son Telgraf) üç defa çıktı. Ben, bütün telif haklarile benim olan bu mevzua ancak bugün girebiliyorum. Bu geç kalıştan da hattâ memnunum. Memnunluğum iki sebepten:

Birincisi, mevzu o kadar benim malım, netice o kadar bana ait peşin teşhisin malı ki, üç gün müddetle başka şeyler konuşup, en önde mahut başmuharrir bozuntusu, şunun bunun acaba ne buyuracağına bıyık burmak hakkımdı. Mahut başmuharrir, üç gün evvel artık meselenin İspanyaya ve Cibraltaya intikal ettiğini, Balkanların emniyete kavuştuğunu yazmıştı. Ben de ayni gün kendi gazetemin başmuharririne şöyle demiştim:

— Daima yirmi dört saatte bir, hâdiselerin tokat gibi yalanını yüzünde saklattığı biçareye acımak lâzım. İspanyadaki hareketler, gidip gelmeler, konuşup görüşmeler, buraları emnivet ve sükûnette göstermek icin bir saklambaç oyunudur. Cibralta üzerine bir hareket olmıyacaktır demiyorum. Hareketin ancak oradan ve buradan ben vazmıştım. Fakat hareket mutlaka Balkanlarda başlıyacak, belki Cibralta hareketini de içine alarak, galip ehemmivetini Akdeniz kilitlerine hâkim sahada temsil edecektir. Bir hafta içinde görüşürüz!.

Bir haftada değil, yirmi dört saat içinde görüştük.

●

Hâdisenin, Selânik yolu üzerinden, doğrudan doğruya Akdeniz kilitleri istikametinde Bulgar ordusile muvasala aramaktan başka tek manası yoktur.

Daha gerilerde filân ve daha gerilerde fişman...

●

Bu defa kuvvet ve sür'atle harekete geçen İngiliz donanmasının, artık deryaların hâkimine yaraşır bir tarzda suları birbirine katmasını ve sulardan fışkırtacağı dalgalarla İtalvan gitaralarını çöp gibi denize çekmesini bekliyelim.

Türk ve Yunan malı Ege denizinde, burun gıdıklıyan gülünç bir 12 ada martavalı da nedir?.

İlk is olarak buraların, İtalyan hâkimiyeti bakımından denizle bir edileceğini bekliye - biliriz.

●

«Yolcu; git de İspartalılara de ki, biz burada onlardan aldığımız nasihate sadık, uyu - maktayız...»

Bu söz, dünya edebiyatının en güzel kitabesidir ve Termopil geçidinin 40 serdengeçtisi için söylenmiştir.

Yunanlılar!.

Dudaklarına kırmızılık süren zabitleri ve siyasilerile berber, alçak köleliği iki damlalık şeref kanına tercih etmiş ör - nekler arasında ve bu denaet dünyasında siz, zulüm ve namerltiğe karşı hemen silâba sarılmakla hakikaten Termopil geçidinin 40 serdengeçtisine lâyık olduğunuzu isbat ettiniz.

Bu dakikada en çok benzediğiniz Türklerden baska sizi kim anlıyabilir?.

Zulme ve namertliğe karşı yüreğiniz ve yumruğunuzdan başka ve ayrıca kime ve neye güvendinizse aldanmıyacaksı -

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

HAYDİ HAYIRLISI!

Bazı tramvaylarda, arabanın tam ortasına isabet eden iki çift kanepe kaldırıldı. Geniş bir sahanlık hasıl oldu. Artık buraya, istediğiniz kadar «ayakta yolcu»istif edebilirsiniz.

Gazeteler, bu işin, henüz tecrübe mahiyetinde olduğunu yazıyor. Ben, müjdeliyim: Tecrübe muvaffak olmuştur. Haydi hayırlısı!

50 LİRALIK İKRAMİYE

İki adam bahse tutuşmuşlar: Cır çıplak soyunup, tarlabaşı caddesinde 50 metre kadar gidersen 50 lira ikramiye var. Açık göz olan arkadaşı, derhal soyunmuş ve yürümeğe başlamış! Fakat, tabi, bu «ar ve haya» cahili adam derhal yakalanmış ve adliyeye verilmiştir.

Bu 50 liralık ikramiye ile, piyango biletlerine rekabete kalkışan vatandaşın cesarenine hayranım!

TRAMVAYLARA ÇARE

Tramvaylarda izdihamın önüne geçmek için tedbirler düşünülüyor. tek kanepeler kalkacak. Bir de, şu fikir aklıma geldi: Anlaşılıyor ki, artık, biz, nakledilecek zaruri ve baş belası eşya olarak telakki ediliyoruz. madem öyle, muayyen durak yerlerinde nakliyat anbarları tesis etmeli, bizi denk ambalaj yaparak bu merkezlerden toptan sev etmeli. Bu suretle arabaların içinde biletcilere, kontrolara iş kalmaz, denk fazla-alınır..

SATILIK VASITA

Geçenlerde, gazetelerde bir ilân gözüme ilişti. kapdı kaçtı ismi verilen cinsden bir otobüs satılıyormuş! Şehirde nakil vasıtası buhranı var. Tramvay idaresi, belediye, boyuna çare düşünüyor.

«Böyle satılık kaptı kaçtı» lara, filan talip olmalı. Aksi halde, tramvayların içinde, hiç kanepe kalmıyacak.

AHMET RAUF

Bir Bire

Kalabalık günlerinde..

Bayram, merasim günlerinde, şehrin en belli başlı caddeleri, meydanları, ayni zamanda bir panayır yeri manzarası arzediyor. Kaldırımlarda işportalar, küfeler, barbar bağıran satıcılar ve saire.. Tabii, bunların başına halk da toplanıyor. Mürur ve ubur sekteye uğruyor. Bunları kontrol ve takip ile muvazzaf memurlar, merasim yerlerinde intizamı temin etmektedir. Fakat, şehrin geri kalan taraflarına da bakmalı değil mi?.

BÜRHAN CEVAT

Yeni iskeleler

Ordu, Ünye, Of, Rize ile diğer 12 yerde inşaata geçiliyor

Denizyolları idaresi Karadeniz - deki iskeleleri de peyderpey yeni ve modern şekle sokmağa karar vermiştir.

Bu cümleden olmak üzere ilk partide Ordu iskelesi 1617 lira, Ünye iskelesi 4519 lira, Rize iskelesi 4109 lira, Of iskelesi de 2655 lira sarfile yapılacaklardır. Bunların inşaatına önümüzdeki ayın içinde başlanılacaktır.

Diğer taraftan Yalovada yapılacak olan yeni iskelenin de plânları hazırlanmaktadır. Karadenizde diğer küçük ve büyük 12 iskele de bu yıl içinde yapılmış olacaktır.

Barındırma odaları aybaşında açılıyor

İşe giden fakir kadın ve erkeklerin ilk mekteplere devam eden çocuklarını gündüzleri barındırmak üzere bu yıl da şehrimizin muhtelif semtlerindeki ilk mektep - lerde «barındırma odaları» açılacaktır.

Önümüzdeki hafta açılacak olan odalarda isci çocukları son ders saatlerinden fabrika ve iş yerlerinin paydos zamanına kadar kalacak - lardır. B uçocuklarla meşgul olacak muallimlere ayrıca bir ücret verliecektir.

Halk partisi ocaklarının aile toplantıları

Cumhuriyet Halk partisi Direklerarası ocağı; kış gecelerini mu - hitteki halka, azalarına nezih, istifadeli ve ayni zamanda eğlenceli bir şekilde geçirtmek üzere haftada iki defa da «aile toplantıları» yapmağı kararlaştırmıştır.

Toplantılardan ilki evvelki gece Şehzadebaşındaki ocak merkez binası salonlarında yapılmıştır. Dört yüze yakın azanın ailelerile istirak ettikleri bu toplantı samimî şen bir hava içinde geçmiş ve evvelâ muharrir arkadaşlarımızdan B. Hamdi Bülent Erim bir konferans vermiştir. Müteakiben de hayali B. Safa tarafından Karagöz oynatılmış bilâhare neş'eli bir müzik dinlenmiştir.

Diğer bazı ocaklar da bu kabil «aile toplantıları» tertip etmeğe karar vermişlerdir.

Sümerbank Umum Müdürünün teftişleri

Sümer bank umum müdürü B. Zihni Sansus ailsile birlikte şehrimizden Bursaya gitmiştir. Orada Merinos fabrikasını ve dönüşte Gemlik sun'î ipek fabrikasını teftiş edecektir.

Radyoda alaturka musiki heyetine yeni sanatkârlar alınıyor

Radyo alaturka musiki heyetinin takviye edilmesi kararlaştırılmıştır. Arzu eden ve saz san'atkârları - ehliyetlerini isbat etmek şartile - radyo musiki heyetine alınacaklardır. Talipler 6 teşrinisaniye kadar birer istida ile matbuat umum müdürlüğüne müracaat edebilirler.

Yeni bir kâğıtcılar ve mukavvacılar birliği kuruldu

Kâğıt, mukavva ve tatbikatı ithalât işlerile uğraşmak üzere şehrimizde yeni bir birlik kurulmuştur. Birliğin statüsü evvelki gün tasdik edilmiştir.

Heyeti umumiyesi 14 teşrinisanide toplanacaktır. Müteakiben birlik yurdumuza kâğıt ve mukavva getirilebilecek memleketler fabrikalarile temasa geçecektir.

HALK Filezofu

Güzel anaselerimiz

İki bayram, birbiri ardısıra geldi. Yarın, dinî tabirile, Ramazan bayramına, halk dilile Şeker bayramına giriyoruz. Hayatımızda, dinî bayramların hususî bir ehemmiyet ve mevkii olduğu inkâr edilemez. Dinî bayramlarda, her günden fazla bir heyecan ve safiyet, her zamandan ziyade bir saygı ve inanış duygusu, gönüllerimizi kaplar.

Ben, dinî bayramlarımızın, fevkalâde mühim telâkki ettiğim, terbiye edici bir an'anesi üzerinde durmak istiyorum.

Yarın sabah, birinci gün değil mi?.

Herkeste bir telâş vardır. Büyükler, kendilerini ziyarete gelecek küçükleri gözler. Küçükler, kafasında, ziyaret edilecek, eli öpülecek yaşlıları sıralar. Bu sıra mühimdir. Hürmete şayan oluş derecesine göre, ziyaretler yapılır.

Bu suretle, bu bayram ziyaretleri, tam 364 gün birbirini görmemiş insanları karşılaştırır, konuşturur, hal ve etvarına agâh eder, sempatileri tazeler, hattâ, bazan, dargınlıkları, kırgınlıkları izale eder.

Yakın, uzak birçok akraba, ehibba, eş, dost, onların hayatı, yaşayışı, sıhhati hakkında, bayram ziyaretleri vesilesile, bir sürü haberler ediniriz. Derhal alâka göstereceğimiz hâdiseler duyarız.

Hulâsa, bayram günlerinde, daha çok cemiyetçi, daha çon insan oluruz.

Aziz okuyucular, bayramınızı bugünden kutlarım.

REŞAT FEYZİ

Bir vagon benzini gizlice boşaltanlar mahkûm oldular

Adanada eski İstasyonda duran bir vagon benzinin aşırıldığını yazmıştık. Bu işi Mehmet Ziller, Yaşar Elkıran ve Süleyman Şekermen isminde üç cür'etkârın yaptığı ve tenha bir zamanda vagonu teneke, galonlarla boşalttıkları anlaşılarak tevkif olunmuşlardır.

Neticede Mehmet Ziller 4 ay diğerleri de 50 ser gün hapse mahkûm olunmuslardır.

Bir haftada 10,000 kilo kestane ihraç edildi

Bursa 31 (Telefonla) — Bu yıl vilâyetimizde kestane mahsulü çok boldur. Yalnız son hafta içerisinde on bin kilo kestane ihraç olunmuştur. Kestanelerimize Suriye ve Bulgaristandan da talepler vardır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Büyük Türk şairesi Fitnatın Eyüpteki türbesi tamir edilmiştir.

★ Yüksek mühendis mektebinde bir şehircilik kursu açılacaktır.

★ İzmirde yeni bir şarap fabrikası yapılması için müsait yer aranmaktadır.

★ Erzincanda Kızılay cemiyeti tarafından yapılan iskân barakalarının 40 ı evvelki gün merasimle açılmıştır. Bunlarda 2804 nüfus iskân olunmaktadır.

★ Devlete ait hastanelerde geçen yıl 131 bin kişi yatmış ve 1 milyon yüz bin kişi de ayakta tedavi olunmuştur.

★ Sıhhat Vekâleti tarafından Elâzıkta inşa edilmekte olan 100 yataklı yeni Cerrahpaşa hastanesi bu yıl bitecektir.

★ İlk mektep çocukları için hazırlanan Büyükdere çocuk bahçesi açılmıştır.

★ Orta okul ve liselere alınacak leyli ve meccanî talebelerin isimleri ilân olunmuştur.

İçki sarfiyatı

Bu yıl yarım milyon litre bira içildi. Rakı istihlâki azalıyor

Son altı ay içinde şehrimizde ve diğer bazı yerlerde rakı sarfiyatının yüzde 20 derecede azaldığı görülmüştür. Esasen rakı sarfiyatı geçen yıldanberi mahsûs derecede azalmağa başlamış ve şarabı tercih edenler çoğamlıştır.

İnhisarlar idaresi bu rağbet karşısında yıllık sarap imalâtını arttırmıştır. Bu yıl memleketimizde beş yüz elli üc bin üç yüz seksen yedi litre bira istihsal olunmuştur. Bunun mühim bir kısmı sarfolunmuştur. Fakat son iki ay içinde bira sarfiyatı azalmağa başlamış -

Bazi bina sahiplerini telaşe düşüren bir haber ve aslı

Dünkü gazetelerden biri Aksaray polis karakolu binasından itibaren Aksaray - Topkapı ve Aksaray - Kocamustafapaşa caddelerinin orta kısımlarında bulunan binaların belediyece istimlâk olunarak yıkılıp Beyazıttan Topkapıya ve Kocamustafapaşaya kadar veni ve geniş bir cadde açılacağını haber vermistir.

Bu haber oralarda bulunan bina sahiplerini telâşa düşürmüştür.

Halbuki yaptığımız tahkikata göre bu iş şehir plânının son kısmına dahil bulunmaktadır. Ve ancak 8 yıl sonra yapılacak bir iştir.

Tarihî Bursa havluculuğunu ihya

Bursa 31 (Telefonla) — İktısat müdürlüğünün teşebbüsile şehrimizde havlu san'atkârları bir kooperatif kurmuşlardır. Bu suretle Bursamızın tarihî bir san'atı olan ve son günlerde rağbetten düşen «havluculuk» himaye ve ihya olunacaktır.

Bazı maddelerin fiatlarına Bursada da narh konuldu

Bursa fiat mürakabe komisyonu tarafından sade yağ, beyaz ve kasar peynirleri ile sabuna narh konulmuştur. Her nevi yünlü, pamuklu eşyaların azamî perakende satış fiatları da tesbit olunmuştur. Fiatlar bugünlerde ilân olunacaktır.

POLİS VE MAHKEMELER

Gece vakti sokak kapısını umuzlıyan misafir!

Fatihde oturan Hasan oğlu Ali isminde birisi evvelki akşam zil zurna sarhoş olduktan sonra komşusu Alinin evine misafir gitmiş, kapıyı omuzlıyarak içeri girmiştir.

Ali, hiç ummadığı bir saatte, hem de kapıyı omuzlıyarak gelen komşusunun bu hareketine kızmış ve söylenmeğe başlamıştır.

Bunun üzerine Ali koynundan bir tabanca çıkarıp diğer Aliyi sorhoslukla tehdit etmiş. Fakat Alinin kızı Dilberin müdahalesile yakalanmıştır.

Hâdise dün cürmümeşhut islerine bakan Sultanahmet 2 inci sulh ceza mahkemesine intikal etmiştir. Dilberle bazı komşular şahit olarak dinlenmişler ve dava; gayri mevkufen görülmek üzere diğer şahitlerin celbolunmasına kalmıştır.

DÖNMIYEN FILO

Büyük Tarihî Tefrika

No. 29 Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Düşmanın da takdir ettiği zafer!

Almanlar denizdeki Rus mürettebatı toplamağa lüzum görmediler. Onları ecellerine terkettiler.

Hâdise, Yavuzun seyir jurnalına kaydedilerek dönüşe geçildi.. Boğaza avdet olundu..

Yine bu aylarda, Sarıkamış taarruzunun muvaffakiyetsizliğini müteakip Rus kuvvetleri şark vilâyetlerini istilâya başlamışlar, istilâlarını Trabzona teşmil etmek için Kolçak donanmasından yardım istiyen ordu, bu isteğinde muvaffak olamamıştı.

Amiral Kolcak, gerçi kaçamak tertibi baskınlarla Hopa, Ordu, Giresun, Rize, Mapavri, Trabzon şehir ve iskelelerini bombardıman ediyordu. Fakat, Yavuzun korkusundan liman önünde uzun boylu bir muharebeye, filosunu buraya teksif ederek bombardımana cesaret gösteremiyordu.

İşte Yavuzun Karadenizdeki faaliyetinin en faydalı neticesi hiç şüphe yok ki bu vadide görülmüş, yani, Rusların Trabzonu zapt ve işgal için çok uğraşmalarını, muvaffakiyetsizliklerini intaç etmişti.

Çanakkale muharebelerinin tavsayışını müteakip, Karadenizde de deniz faaliyeti kış münasebetile durmuş, artık Yavuza da şimdilik bir istirahat devresi, Zonguldak ve Samsun ile diğer sahil şehirlerinin İstanbulla deniz münakalâtını temin ve sahilleri muhafaza için Hamidiye, Mecidiye, Midilli nöbetleşe sahil boyunda dolaşıyor, Yavuz boğazda demir üzerinde bekliyor, Osmanlı efkârı umumiyesi Sarıkamış muharebelerinin son ve kanlı safhalarını dehşetle takip ederken şimdi de Filistin ve Suriyedeki muharebelerin aleyhteki inkişaflarını elemle haber alıyordu.

Yine bu sıralarda, Çanakkalede kaydedilen mühim bir muvaffakiyet, yalnız Türk deniz tarihi harbi icin bir şeref cephesi olmakla kalmamış, düşman deniz mehafili tarafından dahi takdir olunmuş, Türk bahriyelilerinin cesareti, vazife hissi, başarı kudretini bütün dünyaya tanıtmıştı.

Bu hâdise de Muaveneti Milliyenin kendisinden aşağı yukarı yüz misli büyük dağlar gibi bir düşman zırhlısına yaptığı torpito hücumu ve onu batırmasıydı.

Deniz harp tarihimizin ileri şeref sahifelerinden birini teşkil eden bu maceranın da evveliyatı vardı.

Tahtelbahir gailesi Marmaradan defedildikten sonra yine Çanakkaledeki donanmaya iltihak ve boğaz kumandanlığı emrine dönen Alman tipi Türk destroyerlerinden Muaveneti Milliye, yeni süvarisi Ahmet kaptanın kumandasında boğaz karakol hizmetinde istihdam olunuyor, deniz forsalarını terkeden düşman boğaz sırtlarındaki kanlı hücumlarının da Türk süngüsü önünde akamete uğraması üzerine mevzie gömülerek müsait fırsatlar bekliyordu.

Maamafih, her gün birkaç defa monitör adı verilen umumi harp icatlarından bol toplu yayvan ve zırhsız düşman gemileri, boğaz sırtlarını nöbetleşe bombardıman ediyorlar, düşman tayyareleri boğaz gazilerine gökten bomba yağdırıyor, fakat herseye rağmen asıl yaradılışını, zafer davasını güden Mehmetçik karşısındaki kahir ve her türlü yeni icat silâhlarla mücehhez düşman kuvvetlerine bir adım attırmıyordu.

Düşmanın büyük harp gemilerinden bazıları da Muarız körfezinin methalinde, boğazın ivicaçlı ve ölü zaviye teşkil eden sahillerinde kıyıdan uzakta demirliyerek fasıl fasıl dehşetli otuz sekizliklerile cehennem fırtınalarına iştirak ediyor. Osmanlı tahkimatını, boğaz müdafilerinin siperlerini tahrip, gazileri ölüm ve ateş yağmuruna maruz bulunduruyordu.

Nârada demir üzerinde bulunan ve mutad istikşaf ve karakol hizmetlerinden başka meşguliyetleri olmıyan donanma ikinci fırka gemileri ve bu vâhitlerdeki Türk denizcileri düşmanın bu hareketine fena halde kızıyorlar, Muarız körfezi limanlarında demirliyen bu dağlar gibi büyük düşman zırhlılarının faaliyetlerini tatil için bunlara gece baskınları, torpito hücumları yapmayı aralarında münakaşa ederek bunu çok muvafık buluyorlardı.

(Devamı var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Mihverin müşterek dâvası

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Mihver devletlerinin arasındaki tesanüdü tekrar ederek her vesile ile bundan bahsedildiği öte - denberi görülmektedir. Bu davada olanlar başka türlü de yapamazlar. Fakat biraz da işlerin içyüzünü araştırmak lâzım. Uzak Şarktaki japonyanın Avrupa kıtasındaki Alman ve İtalya ile teşriki mesai ederek ileride dünyayı paylaşmak istemesi çok söz götüren bir mevzu olmuştur. Şu son senelerde japonya ile Çin ile cetin bir harbe tutuşmuş bulunuyor. Onun Almanya ve İtalya ile 937 deki misakı ittifak derece - sinde kuvvetlendirmek mecburiyetini duydu. Bundan kendisi için büyük faydalar temini kabil olacak mülâhazasındadır. Avrupalı askerî mütehassıslarca Tokyoda - ki askerî fırka nihayet japonyada hükûmeti böyle bir politika takibine sevketmekle daha Avrupa harbinden evvel şu iki maksadı takip etmiş sayılıyordu:

1— İngiltere üzerine tazyık, 2— Almanyanın Çine silâh gönderip satmasına mâni olmak.

Almanyanın Uzak Şarktaki vaziyeti japonya için endişe uyandırmasa bile her halde onun dikkatini her vakit celbetmekten geri kalmamıştır. Geçen umumî harpten evvel Almanların Çinde yerleşmek emelleri japonlarca meçhul değildi. Almanların orada elde etmiş olduğu yerleri japonlar geçen umumî harpte müttefikler tarafında bulunarak alıvermişlerdir.

Son virmi senedenberi ise Almanya uzaklarda maceraya girişecek gibi kuvvetli olmadığı için japonların endişesi de uyanmıyabilirdi. Fakat Çin ordusunda Alman zabitlerin bulunması şu son senelere gelinciye kadar japonların nazarı dikkatinden kaçmamıştır. Nihayet bu mesele Berlin ile Tokyo arasında halledilmiş, Almanlar da Çinden ayrılmışlardır. Fakat Uzak Şarktaki emeller sönmüş, bir tarafa bırakılmış olduğunu iddia etmek müşkûldür. Bu nokta bir.

İtalyaya gelince; Almanyanın galebesi Avrupa kıt'asında Fransa için mağlûbiyet ne kadar acı olmuşsa Almanyanın galebesi takdirinde bu keyfiyet de İtalya üzerinde öyle bir tesir bırakacak vekayie yol acacaktır. Vaktile tarihte görülen eski bir Alman imparatorluğunun yeniden diriltilmesi istenecek, o zaman Adriyatik denizi bir Alman gölü haline getirilmek gayesi takip edilecek, bu da iki.

Bunları İtalyada düşünen kalmadı denemez. İtalya harbe girmeden oradaki muhtelif cereyanları tetkik eden Avrupalı muharrirlerin yazdığı bazı şayanı dikkat malûmat unutulur gibi değildir: İtalyanın eskiden Londra sefiri olan Kont Grandi İngiliz - İtalyan münasebatını iyileştirmek istiyordu. Fakat harpten çok evvel Londradan Romaya çağırıldı. Kont Grandinin bir zümresi vardı. Sonra Mareşal Badoğliyonun etrafında da bir zümre bulunuyordu. Ondan sonra da İngiltere aleyhinde ve Almanya lehindeki nutuklarile, yazılarile, bilhassa Habeşistan harbindenberi şöhret kazanmış olan Sinyor Farinaçinin grupu vardır. Bu da Grandi zümresine karşıdır. Onunla beraber Sinyor Strace de bulunuyordu.

İtalya hükûmet reisinin damadı ve Hariciye Nazırı olan Kont Cianonun da bir zümresi vardır. Bunu teşkil edenler de az faal değildir.

Her zümrenin arasındaki düşünce farkları ne olursa olsun İtalya artık harbe girmiş bulunduğuna göre herhalde ergeç Afrikada faaliyete geçecek ve müttefiki Almanyaya bu suretle yardımda bulunacak diye tahmin edilmektedir. Geçen harpte İtalyanın İngiltere ve Fransa ile beraber olduğu malûm. Eski İngiliz başvekili Loid Corc hatıratında İtalyanın müttefiklerine o zaman nasıl yardım ettiğini anlatırken aşağı yukarı şöyle yazmıştır:

Doğrudan doğruya İtalyanın menafiine taallûk eder bir mesele olmadıkça İtalyanları harekete getirerek müttefiklerin müşterek davası yolunda çalıştırmak çok müşkül olmuştur.

Bu seferki mihverin müşterek davasında nasıl hareket edileceği de görülecek elbet.

DIŞ POLİTİKA

Tuna'nın yeni nizamı

Yazan: AHMET ŞÜKRÜ ESMER

Tuna'nın yeni nizamını kuracak olan teknik komisyon Almanya, İtalya, Romanya ve Sovyetler birliği murahaslarının iştirâkile cuma Bükreş'te ilk içtimaını aktetmiştir. Bu içtimanın ehmiyetli noktası, Sovyetler Birliğinin mihver devletleri tarafından kurulacak "Avrupa nizamının„ bir cüzünü teşkil etmesi tabii olan bir "nizama„ iştirâkidir. Hakikat şudur ki Almanya, Romanya'nın da mihver politikasına iştirâkinden sonra Tuna'ya vereceği yeni nizamı Sovyetler Birliğini karıştırmak bile istememiştir. Sovyetlerin bu meseleye karşı alâkasız kalamıyacaklarını bildirmeleri, yani içtimada kendilerinin de bulunmalarını istemeleri üzerinedir ki, konferansa dâvet edilmişlerdir.

Bununla beraber, İtalya ile ittifak aktetmiş ve bütün Tuna devletlerini de etrafına toplamış bulunan Almanya karşısında Sovyetler Birliği konferansta yalnız kalacaktır. Tuna'nın yeni nizamı ne olacaktır? Bu henüz belli değildir. Fakat Tuna havzası Almanya'nın hegemonyası altına girinceye kadar Avrupayı garpten şerka doğru kat eden bu büyük nehrin beynelminel statüsünü tanzim eden iki komisyon vardı:

1 — 1856 Paris muhadesinin imzalandığı sırada kurulan Tuna Avrupa komisyonu ki bu komisyonun vazifesi Tuna üzerinde seyriseferi tanzim etmekti. Komisyonun oldukça geniş selâhiyetleri ve hattâ bayrağı bile vardı.

2 — 1914 harbinden sonra imzalanan sulh muhadelrile kurulan Tuna beynelmilel komisyonu. Bu komisyonun vazifesi de Almanya'da Ulm şehrinden başlıyarak İbrail'e kadar uzanan bir kısımda kanallar açmak ve lüzüm görülen teknik işleri yapmak vazifesile mükelef olacktı. Aynı zamanda Tuna'nın silâhtan tecridine nezaret edecekti.

Şimdi mihverin kararile her iki komisyon da tasfiye edilmektedir. Esasen ikinci komisyonun bilhassa silâhsızlanmıya ait olan selâhiyetini Almanya, tanımamakta idi. Malûmdur ki Versay'da Almanya'nın diğer nehirleri de silâhsızlanmış ve seyrisefere açılmış iken Almanya bu hükümleri tanımıyacağını bildirmisti. Almanlar, Tuna'nın silâhsızlanmıya ait olan hükümlerini de bu arada ilga etmiş oldular Tuna Avrupa komisyonunun, selâhiyetleri hakkındaki bazı hükümlerini ve bu arada ayrı bir bayrağa sahip olmasını da Romanya, kendi hükümranlık haklarına aykırı görmekte idi. Ancak bu komisyon son içtimalarının birinde bu noktada Romanya'yı tatmin edecek kararlar vermişti. Şimdi her iki komisyon da tasfiye edilmektedir. Almanyanın ötedenberi takip ettiği gaye, Tuna'ya bir Alman nehri vaziyetini vermekti. Filhakika fili olarak Tuna bugün öyle bir vaziyettedir. Çektiği Donaueşingen kasabasından Romanyada suya döküldüğü yerekadar nehir boyunca bütün memleketler ya doğrudan doğruya Almanya'nın işgali, yahut da Almanya'nın nüfuz ve tâbiiyeti altındadır. Bu vaziyette Tuna esasen fili olarak Almanya'nın hükümranlığı altına girmiş bulunuyor. Şimdi Bükres'te Almanya bu fili vaziyete kukukî bir şekil vermek isteyecektir. Ve buna muvaffak olacağından şüphe edilemez. Ancak ehemiyetli bir noktayı hatırlatmak lâzımdır: Tuna'nın nizamı umumî Avrupa nizamının bir cüzünden iberettir. Harp nihayetlenmedikçe, nihaî bir nizamın kurulması bahis mevzuu olamaz. Şu halde Tuna nizamı da kurulmakta olan Avrupa nizamı gibi, muvakkattir. Ve bu nehrin tabi olacağı rejim ancak harbin nihayetinden sonra belli olacaktır.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Bayram vesilesile ihtikâra sapanlar!

Çarşıkapıda oturan okuyucularımızdan B. Hilmi Tükzer yazıyor:

«— Bayram münasebetile mendil, fanilâ, gömlek, çorap fiatlarının bile bazı açıkgözler, hatta seyyarlar taarfından arttırıldığını dün bir alış verişte gördüm!.. Eskiden 7,5 kuruş olan mendiller 12,5 ğa, 75 kuruşluk fanilâlar 125 e, 15 lik çoraplar 20 kuruşa çıkarılmış!..

Alâkadarlar bu gelişi güzel fiat yükselmesini acaba niçin kontrol etmiyorlar?..

Yoksa bir mendil veya çorap satıcısında da fiatları kontrol etmek için fiat mürakabe komisyonundan karar mı almak lâzım?.. Belediyenin bu kabil kontrollar için memur yok mu?»

Son Telgraf'ın edebî romanı: 140

GÖZYAŞLARI

ETEM İZZET BENİCE

— Dur!.

Durdum. Sahiden de ayağımın bir kalıbı yere çıkmıştı.

Güldüm:

— Ben kendim Çamurum be kadın!.

Dedim. Kadın söyleniyordu:

— Yak.. Yok!. Böyle olmaz. Her taraf berbat olacak. Sonra ben kezzap döksem yine bu yerin kir ve çomurunu çıkaramam!.

Gitti, eski bir yol keçesi buldu; onu getirdi, yere serdi:

— İşte bunun bittiği yere kadar yürü. Orada bekle..

Dedi. Yürüdüm. Bekledim!. yere de bir gazete kâğıdı yaydı, ona bastım, keçeyi ileriye çekti. Böyle değişe çeke; çeke değişe bir odaya kadar götürüldüm. Küçük, fakat süslü, zarif, çok güzel döşenmiş bir odaydı. Hizmetçi:

— Buradan bir yere kımıldama. Bekle!.

Dedi. Odadan çıktı.

Bekliyordum.

Yalnızdım.

Epey geçti.

— Eh.. Ne gelen, ne de giden var.

Dedim. Cebimde son bir katoş vardı. Düşündüm:

— Nasıl olsa hanımdan para koparacağız. Bir sigara hiç amma, şimdiden başlamış olurum!.

Ve.. masanın üzerindeki sigara tablasını vura vura hizmetçiyi çağırdım.

— Kibrit getir!

— Burada..

Dedi, aldı, sigaranı yaktı. İki kuvvetli nefes çektim. Dumanı iyice ciğerlerime sindirdim. Ondan sonra sordum:

— Hanımefendinin misafirleri daha gitmedi mi?.

— Havır. Buradalar. Herhalde mühim bir müzakereleri var?.

Konuşmağa devam ettik:

— Hanımızın ne işi var ki?

— Çok..

— Meselâ?.

— Shakespeare'i sevenler cemiyeti reisidir.

Beynelmilel sulh ve muhadenet cemiyeti İstanbul mümessilidir!.

Fakirler yuvası idare heyeti azasındandır.

«Türk kadınları teali cemiyeti» fahrî reisi!.

— Şimdi ne müzakeresi var?

— Sulh ve muhadenet cemiyeti İstanbul komitesi erkânından bazıları ile görüşüyor!.

Hanımefendinin bu tarafları; rütbe, unvan, vazife, faaliyet tarafları beni pek enterese etmedi ki galiba lâfı değiştirdim ve.. hizmetçiye sordum:

— Hanım zengin mi?..

Hizmetçi:

— Sorduğun da lâf mı?

Der gibi dudaklarını büke büke cevaplar verdi:

— Çok zengindir.

Bu apartımana dört yüz elli lira kira veriyor.

Hususî otomobili var. Linkolin!

Darülâcezeye, fakirlere her sene birkaç bin lira verir.

Mısırda çiftlikleri var. En çok parası oradan gelir.

Bütün büyükler tanıdığıdır.

Nazırlarla, meb'uslarla, fırka reisleri ile ahbaptır.

Haftanın hemen her gecesi apartımanda bir ziyafet vardır.

Bankalarda da çok parası olacak.

— Kocası var mı?.

— Hayır. Bir vekili, iki tane de hususî kâtibi var.

— Kendisi Mısırlı mı?

— Değil. İstanbullu.

— E oradaki çiftlikleri?.

— Büyük babasından kalmış!

Ve.. hizmetçi biraz burada ifsaat yaptı:

— Çiftlikler kendisine mal olunceya kadar zengin değilmiş!

İstanbulda annesile beraber otururmuş..

(Devamı var)

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

EN SON DAKİKA

Yunan hattı dayanıyor

İtalyan müfrezesi mitralyözlerle ot gibi biçildi

Selânikteki İtalyan tebeası tevkif edildi, ilk Yunan esirleri geliyor

Londra 31 (A.A.)— Röyterin Selânikteki hususî muhabirinden: Arnavutluk cephesinde Make - donya mıntakasında bulunan Yunan hatlarının, bir iki mevzin geri alınmış olmasına rağmen kırıldığı olduğu son haberlerden anlaşılmaktadır.

İtalyan Alp avcı kıtaatı, bu mıntakada bulunmaktadır. Fakat Yunanların hakiki mevzilerini tayin etmek için İtalyan topçusu tarafından yapılmış olan bir enkazı müstesna olmak üzere İtalyanlar simdiye kadar mühim bir askeri hareket yapmamışlardır. Cephedeki Yunan kumandanlığı, ne pahasına olursa olsun mevzilerin muhafaza ve her taarruzun tardedilmesini, ancak mevzii karşı-taaffakıvetleri istismar etmek suretiyle hücumlarına kıyam olunmamasını emretmiştir.

Öğrendiğime göre bir mıntakada İtalyanlar, mükemmel surette kamufle edilmiş ve belirsiz bir hale getirilmiş olan mitralyöz yuvalarına düşmüşler ve âdeta ot gibi biçilmiştirler.

Bu mıntakadaki kumandan, İtalyanların uğramış oldukları hezimetten istifade ederek düşmanı Arnavutluk arazisine kadar takip etmiştir. Fakat bu güzel muvaffakıvetini, muvakkaten kumandanlıktan azledilmekle ödemiştir. Simdiye kadar Selânikte 50 kadar İtalyan harp esiri gelmiştir.

Bütün şimalî Yunanistanda olduğu gibi burada da büyük bir karanlık hüküm sürmektedir. Askeri mahfil ile iş adamları, Musolinin yaptığı blöfün böyle bir akıbete göreceğini tahmin etmiş ve «çok erken atlamış» olduğunu beyan etmektedir.

Yunanlılar diyorlar ki: Böyle olmasaydı, pazar günü General Metaksasa tehdit makamında bulunmuş olduğu taarruza derhal geçmesi icap ederdi.

Arnavutluk hududundan gelen bir zabit, İtalyanlarla Yunanlılar arasına evvelce bir takım hâdiseler vukua gelmiş olduğuna dair bazı haberleri tekzip etmiş ve bu ilânından evvel karşı karşıya bulunan İtalyan ve Yunan askerlerinin kardeşçe geçinmekte ve aralarında hediyeler teati etmekte olduklarını söylemiştir.

İtalyanlar, simdiye kadar havadan Selâniğe taarruz etmemislerdir. Selânikte üç gecedenberi bütün ışıklar söndürülmekte veya kamufle edilmektedir. Ve tayyare tehlikesi hatırlanılınca her an harekete geçmeğe amadedir.

Kahvelerin pencereleri kapalıdır. Ve içerileri mavi lâmbalarla hâlâ surette tenvir edilmektedir. Caddelerde dolaşan gruplar, yıldızlı tayyare bakmakta ve İtalyan tayyarelerinin Patras'da olduğu gibi halkın manevivatını kırmak için bir hücum yapıp yapamıyacakla - rını birbirlerine sormaktadırlar.

Limanda 50 kadar acık renkli zırhlı, harbin baslangıcındanberi dağınık bir halde durmaktadır.

Cıvar antrepolara vüz binlerce İngiliz lirası kıymetinde tütün verilmiştir. Bu tütünler, son senelerin rekolesi olup Amerikaya veya baska bir tarafa gönderilmek üzere vapurlara yükletilmeğe âmadedir.

Selânikte buluna ntakriben 500 İtalyan tebaası, tevkif edilmiş ise de Almanlar henüz serbestçe gezmektedirler.

Bütün arabalar ve otomobiller ve hatta bisikletler müsadere edilmiştir.

Seferberlik sür'at ve mükemmeliyetle yapılmaktadır. Büyük bir sevk hüküm sürmektedir. Yunan kıtaatı, Arnavutluk cephesine halkı halkısları arasında gitmektedir. Askerler, cephedeki silâh arkadaşlarının düşmana karsı göstermis oldukları mukavemetten cesaret alalmakta ve yakında İtalyanları Adrivatik denizine kadar süreceklerini ümit etmektedirler.

Dün birçok dağlı insanlar, Selânik istasyonunda gayda çalıyor - lardı.

Amerika Martinik adasını işgalemi hazırlanıyor

Vaşington 31 (A. A.) — Florida'da Keywest limanında bulunan 5 torpido muhribi ile 17 bombardıman tayyaresinin ve erzak gemilerinin hareket etmesi için emir verilmiştir. Bu emir bir çok mütalealara sebep olmaktadır. Amerika gemilerinin hareketinin Fransanın Martinik adasındaki karışık vaziyet ile alâkadar olduğu zannedilıyor.

Kral Metaksasla görüştü

Atina 31 (A.A.)— Yunan Kralı Jorj, Başvekil Metaksası ziyaret ederek, kendisile bir müddet görüşmüştür. Halk Kralı alkışlamıştır.

Deniz müsteşarı da donanmayı teftiş etmiş ve mürettebata hitaben bir nutuk söyliyerek bilhassa demişir ki: «Vatanımızın şan ve şerefi için ecdadımız gibi çarpışacağımızdan ve zaferi kazanacağımızdan eminim.»

Polonya Cumhur Reisinin Yunan Kralına mesajı

Londra 31 (A.A) — Polonya Cumhurreisi Yunan Kralı Jorj'a gönderdiği bir mesajda bilhassa diyor ki: «Polonya milletinin Yunan milletine karsı duyduğu dostluk hislerini size arzevlerim.»

Polonya Cumhurreisi bu mesajında Yunanistanın zaferi kazanacağına olan kanaatini izhar eylemiştir.

Belgrat 31 (A.A.) — Stefani ajansından:

Devam etmekte olan Fena havalar, Yugoslavyanın birçok verlerinde telgraf ve telefon hatlarını tahrip etmiş ve hasarata sebebiyet vermiştir.

Alman - Fransız iş birliği İtalyada beğanilmedi

(1 inci sahifeden devam)

2— Bu, Fransanın mihver dahilinde kendi yerini alması korkusundan dolayı İtalyada endişe doğurmuştur.

3— Fransa, şimdi muvakkat sulhun bilâhare İtalyayı tatmin için değiştirilip değiştirilmiyeceğini bilmediğinden dolayı, şüphe içindedir.

4— Fransanın pazarlığı ne dereceye kadar yapıp yapmıyacağı, tamamile İngiliz mukavemetine bağlı bulunmaktadır.

Bu müşahitlere nazaran, Fransız - Alman prensip anlaşmasının tatbiki şeraiti hakkındaki müzakereler pek muhtemel olarak bidayette zannedildiğinden çok daha güç olacaktır.

LAVAL PARİSTE

Paris 31 (A.A.) — D. N. B. Laval, buraya gelmiştir. Hafta sonuna kadar burada kalacaktır.

Polis araştırmalar yapıyor

Atina 31 (A.A.) — Polis, şüpheli eşhasın bulunduğu yerlerde araştırmalara devam ediyor.

Korente yeni bir hücum

Londra 31 (A.A.) — Belgrattan gelen haberlere göre üç dalga halinde seyreden İtalyan tayyareleri Korent kanalına hücum etmişlerdir.

Röyterin Selânikteki muhabirinin bildirdiğine göre, Yunanistan hesabına Sovyet Rusyada imal edilmiş olan 154 tayyare Selâniğe gelmiştir. Bunların arasında 45 bombardıman tayyaresi vardır. Diğerleri avcı tayyareleridir.

İngiliz radyosu spikeri bu haberleri vermekle beraber, büyük bir ihtiyat kaydı ile telâkki edilmesini de ilâve ediyor.

İTALYAN FİLOSU ARTIK HARPTEN KAÇAMAZ

Londra: 31 (A. A.) — İngiliz resmî makamları tecavüze karşı verilmiş olan garantinin tatbiki olarak Ingilterenin Yunanistana kelimenin en geniş manasile askeri müzaheretini vermekte olduğunu bildirmektedir.

Yunanistanda mücadele başlamış ve bunun üzerine İngiliz garantisi derhal harekete geçmiştir.

Bir Arnavut haydudu hâdisesindenberi Yunanistana karşı takip olunan tehdit ve sinir harbini, Musolini doğrudan doğruya bir tecavüz hareketine inkılâp ettirmiştir.

Şimdiye kadar, İtalyan filosu, denizlerehâkimiyeti şüphe götürmiyen İngiliz filosu ile boy ölçüşmekten bazı çekingenlik göstermiştir. Fakat şimdi Yunan sahilleri etrafında vukua gelecek hâdiseler, İtalyan filosu ile çarpışmalara sebebiyet vermekten hali kalmıyacak ve İtalyan filosu, ihtiyatkâr vaziyetini bırakmak mecburiyetini hissedecektir.

İngiliz hükûmeti, Yunanistana, Metaksas hükûmetinin talebi üzerine deniz ve hava yardımı yapmak için bütün tedbirleri alırken, Yunan yarımadasına tecavüzün umumî ve diplomatik neticelerini de çok büyük bir alâka ile takip eylemektedir.

İngiliz efkârı umumiyesi, kıymeti her türlü takdirin fevkinde tarihî ve artistik hazineler teşkil eden Elen şehirlerinin bombardımanı meselesi ile alâkadar olmaktadır. Atinanın serbest şehir bulunduğu hakkındaki Yunan deklarasyonuna rağmen, Atinada beş alarm işareti verilmiştir. Fakat hıç bir bomba atılmamıştır. Yunan hükûmetinin talebine İtalyan makamları henüz hıç bir cevap vermemiştir. Atinada oturan İngiliz tebaası, bu cevabın alınmasından evvel tahliye olunmıyacaktır.

TÜRKİYE İLE ALAKADAR VAZİYET

Manchester Guardianın diplomatik muharriri, Türkiye ile alâkadar vaziyeti sarih surette şoyle hulâsa etmektedir:

Bizim yardımımıza ilâveten Yunanistana Türkiyenin doğrudan doğruya askerî yardımı, hıç olmazsa bidayetlerde beklenmemelidir. Iki memleket arasında sıkı dostluk münasebetleri bulunmakla ve Yunanistanın mukadderatı Türkiye için büyük ehemmiyetı haız olmakla beraber, Türkiye, bilmir de, Yunanistanın yanıbaşında mücadele hususunda bağlı değildir.

Türkiyenin, Yunanistana karşı, Balkan antantından doğan askerî taahhütleri vardır. Balkan antantı, mevcut hudutları garanti için yapılmış bir mıntakavî anlaşmadır, fakat bu anlaşmada, âkit bir Balkan devletinin Balkanlar harici bir devlet tarafından hücuma uğraması takdirinde bir Balkan devleti, Balkan harici mütecaviz lehine harekete geçerse, karşılıklı yardım yapılacağı hakkında bir kayıt mevcuttur. Bu kayıd, bilhassa, Balkanlar harici bir devlete Bulgaristanın yardımına karşı konulmuş bulunuyordu. Çünkü Bulgaristan Balkan antantı azasından değildir ve tâdilci bir siyaset tutmuş bulunuyordu.

SON 24 SAAT içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Son 24 saat içinde Yunan - İtalyan cephesinden gelen haberlere göre, İtalyanların Yunanlılara karşı yaptıkları başlıca hücum sahil boyunca olmus ve İtalyanlar burada iki fırka kullanmışlardır. İtalyanların huduttan tahminen sekiz kilometre kadar ilerliyerek Filostonise geldikleri anlaşılmaktadır. İtalyanlar, Arnavutlukta bulundurdukları zırhlı fırkalarını kullanmamışlardır.

İtalyan kuvvetleri evvelden hazırlanmış mevzilerinde bulunan asıl Yunan kuvvetlerile henüz tam bir temasa geçmiş değildirler. Florina istikametinde de münferit müsademeler olmaktadır.

Yunan tebliğine göre, İtalyan kıtaatı kendilerini şiddetle mü - dafaa eden Yunan kıt'alarına taarruzu devam etmektedir. İtalyan tayvareleri bazı askeri hedeflere hücumlar yapmışlarsa da, zarar ika edememişlerdir.

İtalyan tebliği, İtalyan kuvvetlerinin Yunan topraklarında ön müfrezelerin mukavemetini kırarak ilerleyişlerine devam ettiklerini bildirmektedir.

ATİNADA VAZİYET

Atina ajansı şehrin manzarasını şöyle tarif ediyor: Caddeler, cepheye asker taşıyan otobüslerle doludur. Dün halk, Kralı ve Metaksası alkışlamak için umumî karargâh civarında bütün gün beklemiştir. Gece, hükûmet makamlarının esas servislerine lüzumu olanından maada bütün diğer elektrik cereyanları kesilmiştir. Halk ısıkların söndürülmesi hakkındaki talimatı memnuniyetle kabul etmiştir.

Atina, İtalyan tayyareleri tarafından bombardıman edildiği takdirde, İngiliz ve Yunan tayyarelerinin de Romayı bombardıman edeceklerine dair bildirilen haber, halk tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır

Yunanistanda umumî seferberlik coğrafi sebepler dolayısile güç - lüklerle karşılaşmaktadır. Fakat muhasamatın başlamasından evvel General Metaksasın idaresinde yapılan genelkurmay mesaisi şimdi semerelerini vermekte ve plânlar hiçbir engele tesadüf etmeden tatbik edilmektedir.

MUHAREBE HAKKINDA BAZI TAFSİLÂT

Dün, Yunanistan, Yugoslavya ve Arnavutluk hudutlarının ilt - sak noktasını teşkil' eden Prespa gölü mıntakasında Görice istikametinden gelen top sesleri işitilmiştir. Göricede tahassüt etmiş bulunan İtalyanların, Florinaya doğru dağlardan bir ilerleme yapmağa tesebbüs ettikleri sanılmaktadır.

Üç İtalyan tayyaresi Florina üzerinde uçmussa da, bomba atmamışlardır. Yağmur ve alçak bulutlar bu mıntakada taarruz harekâtına engel olmaktadır. Havanın değişeceği de pek muhtemel görünmemektedir.

TÜRKİYENİN VAZİYETİ

İtalyan - Yunan muharebesinden bahseden İngiliz gazeteleri ayni zamanda Türkiyenin de vaziyetine temas etmektedirler.

«Taymis» diyor ki: «Muhtemeldir ki, Türkiye ve kendisinin Venedik sarayından Musolini tarafından yapılan vâdin içinde bulunduğuna dikkat etmiş olsun.

Böyle ise şüphesiz ki Türkiye kendisine karşı yapılmış olan taahhüdün de Yunanistana yapılan taahhütle ayni kıymette olduğunu görerek tedafüî bir vaziyet almıştır. Bu taarruzun Türkiyede yapacağı aksülâmelleri şimdiden takdir etmek güçtür, fakat az çok bir emniyetle iddia olunabilir ki Bulgaristandaki harp partisi Kral Borisin almıs olduğu vaziyete rağmen Bulgaristanı cenubî Makedonyaya ve bilhassa Selâniğe karşı sürükliyecek olursa Türkiye Yunanistanı arkasından hançerlenmesine mâni olmak üzere himaye kanatları altına alacaktır.»

BULGARİSTANIN VAZİYETİ

«Taymis» gazetesi, İngilterenin Yunanistana her türlü yardımı yapacağını yazdıktan sonra, Bulgaristanın vaziyetine geçerek diyor ki:

«Filhakika mihver devletleri diplomasisi, Bulgaristan dahilinde bazı eski husumetleri, askerî rüesanın hırslarını ve Ege denizine mahreç arzusunu bir entrika zemini ittihaz edebilirler. Mihver devletlerinin gayesi, bitaraflığını muhafazaya çalısan Kral Borisin gayretlerini kırmağa matuf olabilir. Bulgaristan hududunda ve şarkî Trakyada çok kuvvetli mevzilere malik olan Türklerin yeni bir vaziyet hasıl oluncıya kadar çok mühim mürakabe rolü ifa edeceklerinde şüphe yoktur.»

«Deyli Telgraf» şunları ilâve ediyor: «Türkiye, İtalyan taarruzunu püskürtmek için Yunanistana yardım etmekle mükellef değildir. Buna rağmen İtalyanın hırslarından çekinmekte haklıdır. Ege denizi sahilindeki arazi İtalyan işgali altına düşecek olursa, Türkiyenin siyasî ve iktısadî menfaatlerine karşı bir tehlike teşkil edeceğine şüphe yoktur.»

HİTLER TAVASSUT MU EDECEK?

Bazı Amerikan gazeteleri Sofya ve Belgrattan aldıkları haberlere atfen, Hitlerin Yunan - İtalyan harbine bir nihayet vermeğe çalışmakta olduğunu yazmaktadırlar.

«Nevyork Herald Tribün» gazetesinin Sofya muhabirine göre, Bulgar siyasî mehafilinde Yunanistanın istilâsından Hitlerin haberdar edilmediği beyan edilmektedir. Almanya, Yunanistanın İtalya tarafından isgalini endişe ile karşılamaktadır.

Alman mehafili Yunan - İtalyan ihtilâfının mevsimsiz olduğu mütaleasındadır. Berlinde Türkiyenin bu ihtilâfa melhuz müdahalesinden korkulmaktadır.

HELLİYİ BATIRAN İTALYAN TORPİLİ

Yunan gazeteleri, Hellıyı batıran İtalyan torpilinin bir parçasının fotoğraflarını neşretmektedir. Torpilin numarası ve İtalyanca vazılar, bu torpillenmenin kimler tarafından yapıldığına şüphe bırakmamaktadır. Malûmdur ki, Stefani ajansı, bir zamanlar bu torpillenmenin İngilizler tarafından yapıldığını ileri sürmüştü.

Gazeteler, bu hâdise hakkında o vakit resmen hiçbir ses cıkarmamıs olan Yunanistan icın, şimdi söz söylemek zamanı geldiğini de ilâve etmektedirler.

FRANSIZ ALMAN İŞ BİRLİĞİ

Fransız devlet reisi Mareşal Peten, dün radyoda bütün Fransızlara hitaben bir nutuk söylemiştir. Maresal bu nutkunda bilhassa demiştir ki:

«— Geçen perşembe Alman şansölvesile görüştüm. Bu buluşma, ümitler uyandırdı endişeleri doğurdu. Galip mağlûp arasında bu buluşma memleketimiz icın ilk kalkınmadır. Führer'ın davetine serbestce icabet ettim. Bunda Führer tarafından hicbir tazvik yoktur. Almanya ile is birliğini prensip olarak kabul ettim. Bu is birliğinin şeraiti bilâhare görüşülecektir. Bu suretle yakında Fransanın ıztırabı azalacak, Esırlerimizin mukaddératı düzelecektir.

Mütareke, nihayet sulh demek değildir. Fransanın galibe karşı müteaddit mecburiyetleri vardır. Fakat hic olmazsa Fransa hükümrandır. Bu siyaset benim siyasetimdir. Tarih yalnız beni muhakeme edecektir. Sizlere simdiye kadar bir baba lisanı kullandım. Simdi bir şef lisanı kullanıyorum. Benim arkamdan geliniz ve ebedî Fransaya itimat ediniz.»

İNGİLTEREYE AMERİKANIN YENİ YARDIMLARI

Amerika İngiltereye yeni yardım tedbirleri almaktadır. Bu maksatla İngiliz ve Amerikan erkânı arasında iki toplantı yapılmış, maliye nazırı Morgantav toplantıların ikisine de riyaset etmiştir.

Haber verildiğine göre, Amerika hükûmeti 35 «Ucankale» yi kaucuk ve kalay mukabilinde İngiltereye gönderecektir.

CUMHURREİSİ İNTİHABI

Diğer taraftan Cumhurreisi intihabı da son merhalesine vaklaşmıştır. Amerikada bu def'aki Cumhur reisi secimi pek heyecanlı geccmektedir. Matbuatın yüzde altmışı, hatta sekseni Ruzvelte muhalif bir vaziyet almışlardır. Ruzvelt bu gazetelerle mütemadî mücadele halindedir.

Üniversitelilerin paso işi

Üniversite talebelerine verilecek vesaiti nakliye pasoları için Mü - nakale Vekâletine gönderilen rapora henüz bir cevap gelmemiştir. Halbuki önümüzdeki pazartesi gününden itibaren Üniversitelilerin ellerindeki pasolar muteber sayılmıyacaktır. Bayram tatili münasebetile o güne kadar da cevap gelmiyeceği tahmin olunmaktadır.

Binaenaleyh Üniversiteliler cevaba intizaren vesaiti nakliyede tam biletle seyahate mecbur kalacaklardır.

Rektörlüğün tekmil talebeleri alâkadar eden bu işle ehemmiyetle meşgul olması ve simdiki pasoları cevaba kadar temdit etmesi lâzımdır.

Diğer taraftan hariçte çalışan üniversitelilere paso verilmemesi hakkındaki projenin hiç de doğru olmadığını ve fakir talebeler tahsillerine devam edebilmek için hariçte çalıştıklarından asıl bunların himayesi icabettiğini yazmıştık. Vekâletin de bu noktai nazarda olduğu ve pasolar için bir tefrik yapılmasının tensip edilmediği anlasılmaktadır. Binaenaleyh pasoların her talebeye ve ikametgâh kaydı sart olmaksızın verileceği kuvvetle tahmin olunmaktadır.

İtalya hülya peşinde koşuyor

(Başmakaleden devam)

dan daha büyük bir kuvvet alacak ve mukavemet kararında kendi kendisini daha çok teşci edecektir.

Anlaşılıyor ki, İtalyanlar hesaplarında aldandılar ve «kuru - sıkı» bir tehdit ile Yunanistanı çiğneyip veya teslim alıp asıl maksatları üzerine gelebileceklerini sandılar. Fakat, Yunan mukavemeti bu şekilde tecelli edince İtalyaya ve İtalya gibi düşünenlere hesap ve tahmin hiç de yâr olmamıştır. Bilâkis, şimdiden sonra derin derin düşünmek ve bu hareketin cezasına çarpılmak devresi başlamıştır. Bir defa herşeyin başında şunlar anlaşılmıştır:

A— Arnavutluktan dışarıya taşabilmek için İtalyaya hiçbir sahada serbest yol yoktur. Huduttan ayak atan her adım kırılmıya mahkûmdur ve İtalyan ihtirasının uzandığı en son noktaya kadar bütün yolda İtalya için yalnız ölüm çukurları açılmıştır.

B— İtalya Yunanistana taarruz etmekle bütün Balkanlılara millî intibah, mukavemet ve müdafaa yolunda yeni bir azim aşılamış olmakla kalmamış, Arnavutluktaki vaziyetini tehlikeye düşürdüğü kadar binnefs ve bizzat İtalyayı döğmek fırsatını da vermiştir. İtalya değil Yunanistana tecavüz etmek ,bilâkis Yunan toprak ve adalarında İngiliz hava ve deniz üsleri kurulmamasını temin etmek için üstelik rüşvet bile vermek vaziyetinde olmayı düşünmeli idi. Pek az zaman sonra Korfodan, Kefalonyadan, Yanyadan, Prevezeden, Patrastan şu ve bu garp üslerinden kalkacak İngiliz - Yunan bombardıman tayyareleri muhakkak ki İtalyaya Adriyatikte ve İtalyan yarımadasında göz açtırmıyacaklar ve Yunanistana tecavüzün neye malolduğunu ve olabileceğini anlatacaklardır. Ayni zamanda Akdenizdeki Yunan adaları ve Girit 12 adanın bütün muvasalasını da kesmiye yarıyacak ve bu adalar meflûç hale sokulup bir müddet sonra teslim dahi alınabilecektir.

C— Yunan ileri hareketi Arnavutluğu dahi beklediği umumî isyana sevkedecek, İtalyanlar gasbettikleri Arnavutluk istiklâlinin ahmı kat kat fazlası ile Arnavut cetelerine ve vatanperverlerine ödiyeceklerdir.

Harekâtın ilk safhaları ne olursa olsun, hattâ İtalyanlar için bir miktar ilerliyebilmek dahi bahis mevzuu olsa İtalya hesabında aldanmış. megalomanisinin kurbanı olmuştur. Hayal peşinde koşan ve istediği hedefe gözdağı ile kolaycacık varacağını zanneden İtalya birinci safhayı kazanmadan ikinci safha ve merhaleye gecemiyeceği gibi gayesine de asla ulaşamıyacak ve sıkışık vaziyetinde nedamet duymak ve hattâ Arnavutluktan çekilip gitmek yerine harbi bütün Balkanlara yaymak yolunu saptığı takdirde de bunun cezasını ayrıca ve katmerli olarak hesap sonunda ödemiye mecbur olacaktır.

ETEM İZZET BENİCE

Üç cana kıyen katil çıldırdı

(1 inci sahifeden devam)

İşlediği cinayetlerin sayısı bu suretle üçü bulan azgın adam bu vak'a üzerine Edirne hapishanesine naklolunmuştur. Lâkin Lâz Tevfik birkac gün evvel hapishanedeki höceresinde cinnet alâimi göstermeğe baslamış ve:

«— Tekmil dağları deleceğim.. Hep karıları kıtır kıtır keseceğim!» diyerek duvarlara hücum etmiş - tir. Mütemadî kahkahalar da atan katil bilâhare:

— Hanife ile Hüsnü gırtlağını sıkıyorlar yetişin!..

Diye bağıra bağıra, öldürdüğü zavallıların hayalleri karşısında viodan azabile cıldırmıştır.

Bu vaziyet karşısında suursuz katil dün şehrimize getirilmis ve Bakırköy emrazı akliye, asabiye hastanesine teslim olunmuştur.

Cumhuriyeş bayramı neş'e içinde geçti

(1 inci sahifeden devam)

köye kadar her yerde yapılan toplantılar; Ebedî Şef Atatürkün aziz hatıralarının anılmasına ve Millî Şefimiz İnönüne karşı bütün milletçe duyulan sonsuz bağlılıkla sevgi hislerinin ifade ve teyidine vesile vermiştir.

İki tüccarbir bakkal sürgün edilecek

Kozanda Ahmet Türker isminde bir bakkal kalay mevcudu varken müşterilere: «— Hiç kalayım yok» dediğinden tevkif edilmiş, muhakemesi neticesinde 2 yıl Mardine sürgüne ve 525 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir. Yine Adanada Ali Budak isminde bir ticarethane sahibi de 180 kuruş değerinde olan bir makine parçasını 300 kuruşa sattığından hakkında takibata geçilmiştir. İzmitte manifatura ve iplik ticaretile iştigal eden Osman Bayraktar isminde biri de makarası mevcutken bazı müşteri terzilere «makaram yok!» dediğinden ve Tacettin isminde birine yirmi beş kuruşluk makarayı vüz kuruşa sattığından tevkif edilip iki yıl sürgüne, 500 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Bir top kaput bezini 936 kuruşa satması icabederken 1350 kuruşa sattığından tevkif olunan Adanalı tüccar Mehmet oğlu Mehmet Bacaksız 2 yıl müddetle Konyaya sürgüne ve 500 lira para cezasına mahkûm olunmuştur.

Münakasaya sokulmıyacak bir tüccar

İshak Mamer isminde bir müteahhidin şehrimizde iştirak etiği bir münakasay ahiel karıştığı tekmil vilâyetlere bildirilmiş ve mumaileyhin 2 yıl müddetle hiçbir münakasaya iştirak ettirilmemesi tebliğ olunmuştur.

Çine Birmanyadan silâh gönderiliyor

Londra 31 (A. A.) — Moskova radyosu Almanca neşriyatında, Birmanya yolu ile Çine silâh gönderilmesine devam edildiğini bildirmiştr.

SADAKAİ FITIR

	En iyi K.	iyi K.	son K
Buğdaydan :	23	20	17
Arpadan :	40	34	27
Üzümden :	117	100	84

ASRÎ Sinemada
Bayram münasebetile
2 büyük ve güzel film birden
MÜNİR NUREDDİN
HAZIM - FERİHA - NEVZAT
tarafından oynanmış en büyük
Türkçe sözlü ve şarkılı film
ALLAHIN CENNETİ
Ayrıca:
HARRY BAUR ve MAR. ŞANTAL
tarafından emsalsiz bir şaheser
TAÇLI CANAVAR

BAYAN
Mağazası
Pek yakında
1940/41 mevsiminin en son
KADIN ROPLARI
Modellerini teşhir edecektir.
YÜNLÜLER ve TRİKOTAJ - LAR'ın zengin ve müntehap çeşitleri
ve KADIN ÇANTALARI
En son moda modelleri
İstiklâl caddesi No. 283
Hacoplu pasajı karşısında

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Gemilerimizde 170 lira ve 110 lira ücretli doktorluklar münhaldir. 3656 sayılı teadül kanunu hükümlerimucibince bu ücreti alabilecek evsafı haız olanların 7 teşrinisani 1940 gününe kadar idaremiz zat işleri müdürlüğüne bütün vesaikile birlikte müracaatları. (10375)

Mevsimin Zaferi
GÖNÜLLÜ KAHRAMAN
Türkçe
GARY COOPER
Bugün LÂLE Sinemasında
Senenin rekorunu kırıyor...
Günün en mühim ilâvesi: Son Akdeniz Harbi.

SEKER BAYRAMINDA NEFİS BİR TÜRK FİLMİ GÖRECEKSİNİZ.
AKASYA PALAS
Dayanılmaz derecede komik sahnelerle dolu HARİKULÂDE komedi. Baş Rollerde:
HÂZIM - VASFI - CAHİDE
SAİT - PERİHAN - NECDET - KARAKAŞ - ELEFTERİYA - REFİK - KADRİ
Bu Akşam İPEK ve SARAY Sinemalarında
Hususi ilâve: Sehrimizdeki CUMHURİYET BAYRAMI merasimi bütün teferrüatile
Bu Flim Bayramda İZMİRDE ELHAMRA Sinemasında

Meşrutiyetten Mondros mütarekesine kadar

PERDE ARKASINDA OYNAYANLAR?

Yazan: İskender F. SERTELLİ *No.* 17

Bir yandan Trablusgarda muhtariyet verilirken öbür taraftan da aleyhimizue ittifak eden Balkan devletleri Rumeliyi işgale başlamıştı!

(Adalet ve müsavat) mefhum - ları memlekette adeta birer istihza mevzuu olmuştu.

Avrupalılar bile bu iki kelime üzerinde - kelime diyorum. çünkü bu mevzuların ancak kilişeleri kalmıştı - alaylı yazılar yazıyorlardı.

✦

Trablus ve balkan harpleri faciasına bir bakış..

Bilhassa Trablusgarp muhare - besi sırasında - birçok değerli zabitlerimizin Trablusgarpte ve Bingazide kahramanca çarpışmalarına rağmen - donanmamızın zavıf oluşu ve İtalya donanmasının o devirde Akdenizde çok kuvvetli bulunuşu yüzünden, bir sene süren harpten sonra, Trablusgarp ve havalisine muhtariyet verilmesi suretile İtalyanlarla sulh yapmağa mecbur olmuştuk.

İtalya bu havaliyi tamamile elimizden almak için, bizi Balkanlarda da meşgul etmek çarelerine baş vurmuş ve muvaffak da olmuştu.

Harp, Bulgar, Yunan ve Karadağ devletleri aleyhimize birleşerek - onlar da Rumeli vilâyet - lerimizi paylaşmak istiyorlardı - derhal hücuma geçtiler.

Harp sahası büyümüştü.

Tehlike büyümüştü.

Dertler büyümüştü.

Ordumuz bu kadar düşmana karşı koyacak halde hazırlanmamıştı.

Sünusî şeyhinin İtalya harbin - de bize bir hayli yardım etmesine rağmen, Trablus ve Bingaziyi kurtaramadık. Bir avuç kahramanlarımız - bunların başında büyük Atamız Mustafa Kemal de bulunduğu halde - düşmanla çarpışarak ta - rihde eşi görülmemiş yararlıklar gösterdiler.

(1328) Balkan devletleri ittifa - kından da bihaber olan İbrahim Hakkı paşa kabinesi, bizaz önce Balkanlardaki ordularımızı dağıttığı için, oralarda fazla askerimi - zin bulunmamasından istifade eden düşman, ilânı harple beraber hücuma geçti.

Anadoludan getirmek istediği - miz askeri denizden Selâniğe götürmek mecburiyeti karşısında donanmamızın düşman donanmasına faik olamaması yüzünden - elimiz böğrümüzde şaşırıp kalmıştık.

İstanbul halkı içinden, (İttihat ve Terakki) erkânına hitaben:

«— Haydi, vatanı kurtarın bakalım!»

Sesleri yükseliyor, ateş olanca savletile saçağı sarmış bulunu - yordu.

Zaten Selâniğe denizden vesait bulsak bile, vaktinde toplıyama - dığımız askerin gemilere irkâb ve Selâniğe nakli uzun zamana mütevakkıftı. Müttefik Balkan orduları bütün Rumeliyi işgale başlamıştı.

Hiç bir milletin işgal ve istilâ tarihinde bu kadar korkunç bir faciânın eşine tesadüf edilemezdi. Eski Amerikan Cumhurreisi Vilsonun dediği gibi:

«Balkan harbi, bir intikam harbi..» olmuştu. Kadın, coluk, çocuk, bütün zavallıları, bütün müslüman Türkleri kesiyorlardı.

İlk hamlede Yanya, İşkodra, Üsküp vilâyetleri ve bütün mülhakatı, daha sonra da güzel Selânik elimizden çıkmıştı.

Tehlike Selâniğe yoklaşmadan, orada menfi bulunan (Kızıl sultan) da İstanbula kaçırılarak, Boğazicinde Beylerbeyi sarayına yerleştirilmişti.

Rumlei faciası, birkaç beyinsizin ileriyi görememesi, vaktinde tedbir alamaması yüzünden bir kaç milyon Türkün kanının akması ve sefalete düşmesile bitmiş de - ğildi.

Düşman Çatalcaya kadar gelip dayanmıştı

Eski Maliye Nazırı Cavit Bey

O zaman iktidar mevkiinde bulunan Kâmil paşa kabinesi de bir takım pinti vezirler, kanı uyuş - muş nazırlardan mürekkepti. Halk bunlardan bir şeyler umuyordu.

İşte o zaman, (İttihat ve Terakki) ye kendini müdafaa etmek fırsatı düşmüştü:

«— Bizden, bizim nazırlarımız - dan şikâyet ediyordunuz. Fakat, güvendiğiniz ve alkışlayarak iktidar mevkiine getirdiğiniz Kâmil ve Nazım paşalarınız, düşmanı İstanbulun kapısına kadar getirdi - ler!..»

Diyerek, dünkü hatalarını, o gün böyle bir müdafaa tarzile, böyle palavralar ve mugalâtalarla ört - meğe, unutturmağa çalışıyorlardı.

Hasılı «tencere dibin kara.. Seninki benden kara!» hikâyesini andıran bu manasız ittihamlarla iki taraf da birbirinin yüz kara - sını meydana vuruyor, bu arada vatan parçalanıyordu.

(Devamı var)

1359 Hicrî RAMAZAN 29	1356 Rumî 1 inci TEŞRİN 18	
1940, Ay 10, Gün 305, Hızır 179 31 Birinciteşrin PERŞEMBE		
Vakitler	Vasati Sa. Da.	Ezani Sa. Da.
Güneş	6 30	1 22
Öğle	11 58	6 50
İkindi	14 48	9 41
Akşam	17 07	12 00
Yatsı	18 41	1 32
İmsak	4 50	11 42

Şehir tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
BİR ANA
İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
DADI
Şehrin her tarafına otobüs temin edilmiştir.

MAZON MEYVA TUZU
Müferrih ve midevidir
İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUĞUNDA, BARSAK TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kullanılabilir
Mide ve Barsakları temizler, alıştırmaz ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin Bed.	İlk Tem.	
732,00	54,90	Hastanelerle sıhhî müessesatın yıllık ihtiyacı için alınacak 12,200 kilo mangal kömürü.
689,70	51,73	Umumî bahçeler için alınacak 40 kalem eşya ve levazım.
1080,00	81,00	Beyoğlu mıntakasındaki cadde - sokak ve tretuvarlarda kullanılmak üzere alınacak 30,000 adet karosiman.
750,00	56,25	Darülâceze müessesesinin yıllık ihtiyacı için alınacak, 3,000 kilo zeytinyağı.
1920,00	144,00	Eyüp ve Rami yollarında kullanılmak üzere alınacak moloz taşı ve kum.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 5/11/940 salı günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (10061)

✦ ✦

Tahmin beneli	İlk teminat	
4018,00	301,35	Belediye daire ve şubeleri için alınacak soba malzemesi ve vaz'iye.
1532,14	114,92	Taksim belediye gazinosunun 2 inci katındaki altı oda ve bir salon pencerelerine yaptırılacak perde.
3770,00	432,75	Tek ve çift hayvanlı binek ve yük arabalarile ziraat vesaiti için yaptırılacak 5800 adet pläka.
581,50	43,62	Zührevî hastalıklar müdürlüğü teşkilâtı ile dispanserlerindeki kavas ve hademeler için yaptırılacak 22 takım erkek ve 6 kadın hademe elbisesi.
2625,00	196,88	Cerrahpaşa hastanesi için alınacak 150 ton kriple maden kömürü.
4225,00	316,88	Silivri Boğa deposu hayvanatının yıllık ihtiyacı için alınacak 23,000 kilo yulaf, 20,000 kilo kuru ot, 20,000 kilo saman.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mikdarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 11/11/940 pazartesi günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya bektupları ve 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları lâzımdır. (10292)

TAKSİTLE

Cep Kol Saatleri Altın Metal 15 sene garantili 6 ay vade	Kömür ve odun sobaları 3 - 4 ay vade
Ev âletleri A E G 3 - 6 ay vade	Elektrik süpürgeleri A E G ve fırınları 6 ay vade
Havagazi ve Elektrik Ocakları 4 ay vade	Bayram ve düğün hediyeleri 4 - 6 ay vade

OSMAN ŞAKAR ve Şki.
Galata, Bankalar caddesi 59 - 47 Tel: 42769 Beyazıt, Üniversite caddesi No. 28, Kadıköy, İskele caddesi No. 33/2

Maliye Vekâletinden:

Gümüş yüz kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Gümüş yüz kuruşlukların yerine gümüş bir liralıklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan gümüş yüz kuruşlukların 31 ikincikânun 1941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Gümüş yüz kuruşluklar 1 şubat 1941 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve ancak yalnız mal sandıklarile Cumhuriyet merkez bankası şubelerince kabul edilebilecektir. Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların bunları mal sandıklarile Cumhuriyet merkez bankası şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur. 7025 - 10216

MAKSİM
San'atkâr Bayan
SAFİYE
Hastalığı iyileştiğinden bu akşamdan itibaren seanslarına başlıyacatır. Tel:42633

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

saati; Los Angelos ve Berlin olimpiyatlarında resmi kontör olarak intihap edilen yegâne saattir.

UMUMİ ACENTALIGI:
İstanbul, Kutlu Han 1/4
SATIŞ MAGAZALARI:
ANADOLU PAZARI, Sirkeci.
ZAFER Ticarethanesi, Eminönü.
A. Baroççi, Sultanhamam.
Panciris ve Savaidis, Kadıköy.
Alberto ASSANTE, İstiklâl cad.
Taşra için acenta aranıyor.

Yeni Çıkan

SÜMER RAKISINI İÇİNİZ
Galata, Kürekçiler 35 - 37
Tel: 40834

Namlı
Türk Sucukları
Amili: Kayserili
APİKOĞLU
Muhterem müşterileri ve bayilerinin Cumhuriyet ve Şeker bayramlarını tebrik eder, sevgi ve saygılarını sunar.

SİRKECİ
Salkımsöğüt Demirkapı
Halil Sezer
Karyola fabrikasındaki Sergiyi ziyaret ediniz.

RADYO

saat 18,00 Program ve saat ayarı, 18.03 Müzik: Radyo caz orkestrası, 18.40 Türk müziği, 19.15 Müzik: Çigan havaları (Pl.), 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Müzik: Fasıl heyeti, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Müzik Sevilmiş parçalar, 21.00 Müzik: Dinleyici istekleri, 21.30 Konusma: (Sihhat saatleri), 21.45 Müzik: Radyo orkestrası.

Şekerci
H. MUSTAFA ve MAHDUMU
Sayın müşterilerinin bayramını kutlular.

GENÇ
Görünmek ister misiniz?

Mühim bir keşif sayesinde bür uşukluklara nihayet veriliyor bu tecrübeyi yap nız

Meşhur bir cilt mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanla - rın cild ve hüceyrelerinden ke - mali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına müşabih olan «BİO-CEL» tâbir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cilt unsuru olan pembe renkteki Tokalon kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu akşam yatmazdan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildiniz, bu kıymetli unsuru massedip beslenecek ve her sabah kalktığınızda cildiniz daha saf, daha taze görünecek ve gençleşecektir.

Gündüzleri beyaz (yağsız) Tokalon kremi kullanınız. Terkibindeki bevazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gözeneklerdeki gayrisaf maddeleri ihraç ve siyah noktaları izale eder. Açık mesameleri sıklastırır ve bu suretle cildinizi bevazlatıp yumuşatacak. Bu basit tedbir sayesinde her yaşta genç kızların bile gıpta edecek sayanı hayret bir cilt ve bir tene malik olabilirsiniz.

Şirketi Hayriyeden:
Bayramın üçüncü gününe müsadif pazar günü âdi günler tarifesinin tatbik olunacağı sayın yolcularımıza ilân olunur.

BAYRAMLIK ÇİÇEKLERİNİZİ
1874 de tesis edilen şehrimizin tanınmış Beyoğlu, İstiklâl caddesinde BAER mağazası yanında 304 No. da
SAPUNCAKİS
Çiçek mağazasından yaptırınız. Tel: 40167. Hiç bir yerde şubesi yoktur.

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE
Basıldığıyer: SON TELGRAF Matbaası

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Ziraat Bankası
Kuruluş Tarihi: 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi: 265
Ziraî ve itcarî her nevi banka muameleleri

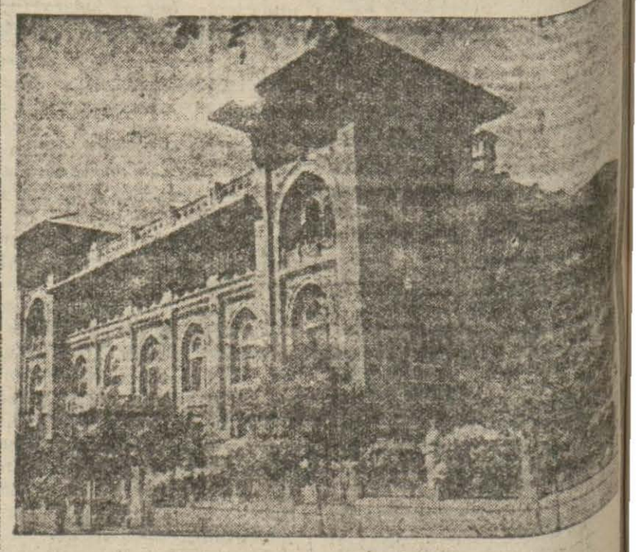

Para biriktirenlere
28,800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

YAVUZ SULTAN SELİM
Halifeler Diyarında
No. 29 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Diyarbekir muhasara altında idi

Cemşit Beyin maiyetine Türk askeri de verilmişti. Bey, Palo ile Dersim içinde ve etrafında bulunan İranileri çıkarmıştı. Osmanlı imparatorluğu namına idareyi eline almıştı.

Melik Halil ile Cemşid bey Kürt ümerasının güzideleri idi. Kürtler Melik Halil ile Cemşid beye tâbi olmuşlardı.

Ümeradan Seyit Bey de Kerkük ve Erdebilde ayni harekette bulunmuşlardı.

Yani, o civarda bulunan İranileri ve Siileri çıkarmış, Osmanlı imparatorluğu namına idareyi tesis eylemişlerdi.

Kürdistan baştan başa Osmanlı imparatorluğuna arzularile tâbi olmuşlardı.

Sultan Selim, Kürdistanın bu suretle hareketini İstanbulda haber almıştı.

Bunun üzerine Sultan Selim Kürdistan ahvaline vâkıf ve nüfuza sahip olan müverrih meşhur İdris Bitlisiyi müşavir makamında Bıyıklı Mehmet Paşanın yanına vermişti. Pek güzel bir tedbirdi.

Çünkü, İdris Bitlisi bütün Kürdistana fikren hâkim bir zattı. Ulemadan ve değerli bir şahsiyetti.

İdrisin bu sayede ettiği hizmet Türklerce minnet celbedecek kadar büyüktür. Çok mükemmel - dir.. Kürtlüğü Şiilikten kurtarmıştır.

Şah İsmail Padişahın İstanbula avdetinden sonra kaçtığı yerden Tebrize döndü ve Tebriz kalesinde bulunan küçük bir Osmanlı kuvvetini mağlûp ederek idareyi tekrar eline almıştı.

Zaten Tebriz Safevî hükûmetinin merkezi idaresi idi.

Şah İsmail tehlikenin Kürdistandan geleceğini biliyordu. Bu sebeple Kürdistan ahvaline ehemmiyet verdi.

Şah, Ustaçlının biraderi Kara hanı Diyarbekir valisi nasbeyledi .Irakta ve Kürdistanda bulunan İran kuvvetlerine de serdar tayin ederek Diyarbekirin iadesine ve zaptına memur eyledi.

Yavuz, şark hudutlarında cereyan eden vekayiden günü gününe haberdar oluyordu.

Sultan Selim, Şah İsmailin hareketlerine karşı koymak için tedbirler aldı. Bir miktar yeniçeri ile bir miktar Anadolu askerini Diyarbekire sevketti.

Diyarbekir kalesini Şah İsmailin serdarları muhasara altına almışlardı.

İçeride bulunan Osmanlı muhafızları olanca kuvvetlerile muhasaraya karşı koyuyorlardı. Kaleyi teslim etmiyorlardı.

Yavuzun Diyarbekire gönderdiği yeniçerilerle Anadolu askerleri Diyarbekir önüne geldiler.. Şah İsmail kuvvetlerini yardılar. Muhasarayı bozdular.. Kaleye girdiler.

Bu suretle bütün ehemmiyet Diyarbekir üzerinde toplandı. Diyarbekir muhasarasını yaran Türk kuvvetleri çetin muharebeler yapmıştı.

Şah İsmail Türk kuvvetlerinin Diyarbekir muhasarasını yararak içeri girdiklerini haber alınca İranın sabık Kürdistan valisi Kürt beyi imdat kuvvetlerile Diyarbekir üzerine sevketti.

Fakat İdris Bitlisi, derhal harekete geçti. Maiyetine topladığı Kürtlerle bu İran imdat kuvvetlerinin üzerine vardı ve taarruz ederek düşman kuvvetlerini perişan etti. Ağırlıklarını zapteyledi.

Bütün bunlara rağmen Diyarbekirin hali perişandı. Çünkü muhasara devam ediyordu.

Diyarbekir bir senedir muhasara altında idi. Açlık ve mühimmatsızlık başgöstermişti.

İdris, padişahtan imdat istiyordu. Fakat, Yavuz Sultan Selim, Diyarbekir üzerine Bıyıklı Mehmet Paşayı memur eylemişti. Paşa, harekete gelmiş kuvvetlerile Diyarbekir üzerine yürüyordu.

İdris Bitlisi, Yavuz Sultan Selime haber yollamak üzere iken yolda Bıyıklı Mehmet paşa kuvvetlerine ras geldi.

Bu karşılaşma İdrisi sevindirdi. Bir güvercin vasıtasile Diyarbekire şu haberi yolladı:

— İmdat kuvvetleri gelmek üzeredir.. Dayanınız..

Bıyıklı Mehmet Paşa, Diyarbekir tarafına gelince şimdiye kadar mütereddit bulunanlar dahi Türk orduları tarafına geçtiler..

Kürtler, on bin süvari muavenesile Bıyıklı Mehmet Paşanın kuvvetlerini takviye ettiler.

(Devamı var)